

בעת שער ארץ סיג מזה. ובשער הנקודים פ"ב במ"ש וכיוצא בזה (כו) וענין הפרסא היה כדי שיוכל גם הבריאה לקבל אורו ותבין ותשכיל בזה איך יש פרסא בין אצילות לבריאה ע"ל. אכן לעיל דכתיב והיה מספר בניי שהוא עלמא דאתגליא שמהחזה ולמטה יהיה בבחי' ומדרגת עלמא דאתכטיא שלמעלה מהפרסא בחי' ולתבונתו אין מספר וא"כ יהי' הגילוי למטה כמו למעלה:

וארשתיך לי לעולם. וארשתיך לי בצדק כו' וארשתיך כו'.

(ע"ן רבות בא סיפ י"ח. תרומה פליג קרוב לסיפ. ובפי' עקב גבי ד"א ושפר לו). הנה כנסת ישראל שהיא מקור כל נשמות ישראל נק' כלה ע"ש הפסוק כלתה נפשי כמ"ש ואל אישך תשוקתך. כי תשוקתה לדבקה במקורה וחי החיים ית' בכלות הנפש וכמ"ש אלקים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקוט אל (ע' בזהר ח"א קע"ח ב' ע"ז ב' פ"י ב'. ח"ב ק"מ א' ר"ז ב'). וכן בפרטות נשמות כאר"א מישראל הנה כתיב נר אלקי נשמת אדם שיש בטבעה לעלות למעלה כאור הנר וכשלהבת העולה מאליה לדבקה בו ית' בכלות הנפש ממש. אך והוא ימשול כך שבעי"כ אתה חי והחיות רצוא ושוב לירד ולהתלבש בגוף ולכן גם למטה אחר התלבשותה בגוף הנה זהו עיקר עבודת האדם להיות נכספה וגם כלתה נפשו ממש אליו ית'. והנה יש שני בחי' בענין כלות הנפש והוא הענין של שני בחי' כלה שהזכירו בגמרא (פ"ב דתבונה) כלה אחת היינו כלה נאה וחסודה וע"ז נאמר כלתה נפשי לחצרות ה' (רבות וחי פציט קרוב לר"פ. נשא רפ"י סיפ י"ג גבי ביום הששי קצרת כסף). והב' כלה כמות שהיא אפי' חיגרת או סומא ע"ז נאמר לבי ובשרי ירננו אל אל חי. וביאור הענין כי הנה האותיות נק' אבנים וצירופיהם נקראו בתים וחצרות כמ"ש בספר יצירה שתי אבנים בונות שני בתים כו' לפי שהאותיות הדבור שבאדם נחשבות לבחי' דומם לגבי מהות השכל. והנה ריבוי התחלקות העולמות לאין מספר לכמה מיני רבבות מדרגות חלוקות זו מזו כמ"ש ועלמות אין מספר וכן מלאכים ונשמות הצדיקים שאין חב"ד ומדות של זה דומה לזה כולם הם נמשכים ונשפעים מבחינת צירופי אותיות דבר ה' המהרה אותם מאין ליש שהם בחינת דומם לגבי מהות מקור חוצבה שבעולם האצילות (ע' באגה"ק ד"ה ויעש דוד שם ועמ"ש בפ' בראשית בדיה ולהבין בתוספת ביאור ענין ויצר כו' ועמש"ל ע"פ והיה מספר בני ישראל בענין ארץ לא שבעה מים). והנה גם מקורן ושרשן בעולם האצילות דאיהו וגרמוהי חד שהם בחינת אלקות ואור א"ס ב"ה מופשט מכל בחי' גדר ומדה וגבול על כל זה מאחר שהם מקור לבחי' העולמות שנמשך מהם למטה יש שם למעלה בכח כל כך כחות והמשכות שיתהווה מהם בחי' התחלקות העולמות בפועל ממש (ועד"ז יובן מ"ש באגה"ק ד"ה איהו וחייהו וקרוב לומר שגם האלפים ורבבות עלמין דיתבין בגלגלתא כו' אינן עלמין ממש כו' ור"ל שהם ג"כ בחי' אותיות שכשימשכו למטה יתהווה מהם כ"כ עלמין בפועל ממש) וכמשל אותיות הדבור בעודו בכח חכמתו ולגבי א"ס ב"ה עצמו הסובב כל עלמין גם הם נקראים בחי' אותיות שהוא בחינת דומם כאבנים שהן במדרגה תחתונה שבקעשי' כמ"ש כולם בחכמה עשית. שאפילו בחינת מדרגת חכמה נחשבת לבחי' עשירה גשמיות אצלו ית' (כמ"ש בלק"א) ומה שנק' בחי' אלקות היינו שהם בחי' אלקות שהם בחי' א"ס ב"ה שלא נתמצמם ונגבל בבחי' כלי. אבל אינם בערך א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו ממש רק הארה וזיו המתפשט מעצמות א"ס ב"ה וכמשל זיו השמש המתפשט מגוף השמש כמ"ש במ"א. וכמו בדבור האדם עם היות שאין ערך בו לגבי מהות שכלו על כל זה הארת השכל מתפשט ומתגלה בדבורו ואי אפשר להשכיל לזולתו כ"א דרך העברת הקול ודבור. והדבור שלו נעשה שכל לחיבורו.

(ע' בהוספות.

שורה כמ"ש — במ"א: בבחי': כמ"ש בלק"א.

רוח דוד כי יום ולילה הם ז"א ונוק'. אבל לעתיד שיהיה גילוי א"א כתיב לא יום ולא לילה והיה לעת ערב יהיה אור דלילה כיום יאיר. וענין אומרו דלית יום ולילה אלא מסטרא דילן. יובן ע"פ משנ"ת במ"א בד"ה וידעת היום כו' פ"י כמו שהיום הוא עם הלילה ושניהם אחד כך והשבות אל לבבך שכמו שהוא בזמן כך הוא בנפש שהשני לבבות שהם היצ"ט והיצה"ר הם שניהם כאחד שגם היצה"ר ישוב לאהבת הוי' כד אתכפאי סט"א כו' וזוהו וידעת כי הוי' הוא האלקים שנמשך להיות חיבור ויחוד שם הוי' עם שם אלקים שבאתעדל"ת תליא מלתא שע"י והשבות אל לבבך שיהיה ב' הלבבות כאחד שישונו גם היצה"ר להיות בטל לגבי היצ"ט נמשך כמ"כ למעלה שיהיה שמאלא אתכליל בימינא, וזהו ענין שמזכירין מדת לילה ביום ומדת יום בלילה בכרכת יוצר אור ובכרכת מעריב ערבים כו' וז"ש דלית יום אלא מסט' דילן ולית לילה אלא מסט' דילן שכמו שהיא בנפש כך הוא בעולם, וגם כי באתעדל"ת תליא. והנה ע"י אתעדל"ת זו שהיא בבחי' זריעה נצמח לעתיד בחי' גילוי א"א שהוא בחי' רב חסד דלית שמאלא כהאי עתיקא ולא שייך שום יום ולילה כלל כמו בזו"נ דשייך בחי' צמצום והסתר כו' (ועמ"ש במ"א ע"פ הוי' אור הלבנה כאור החמה כו' כאור שבעת הימים כו'):

וזהו ענין ויברך ובוהר ח"ג פ' אמור דצ"ו ע"ב פ"י ג"כ פסוק והיה יום אחד הוא יודע כו' על חג השבועות והיינו לפי שבשבועות נמשך לז"א הכתר מא"א ממש. ומה"ט י"ל מנהג כל ישראל להיות נעורים בחג השבועות כדי להמשיך מבחי' גם לילה כיום יאיר כו'. וע' בפ"י הרמ"ז שם בפ"י יודע להוי' והיינו שזוהו התגלות דעת עליון שלמעלה מעלה מבחי' וידעת היום כו', וזהו ענין כי גדול יום פ"י התגלות בחי' א"א יום שכולו ארוך וכ"ז נמשך על ידי יורע אל זריעת הצדקה והחסד עכשיו אשר זהו כלי לגילוי בחי' ורב חסד. כגופא לנשמתא (כמ"ש במ"א ע"פ ה' יחתו מריבוי וע"פ אני הוי' אלקיכם דפ' צ"ח).

וזהו אל עליון גומל חסדים טובים:

ועוילי

בפי' והיה מספר כו' ע"ד מ"ש במ"א שבחינת סתים וגליא הנ"ל דחסדים המכוסים והמגולים הנ"ל הוא כמ"כ למעלה מעלה עד רום המעלות עד אין קץ כו' ואפילו בא"ק כו'. ועיין בע"ז שער אר"י אנפין פ"א וספ"ב בהג"ה ובשער אר"א פ"א שיסוד דעתיק המתלבש בא"א מסתיים ג"כ במקום החזה דא"א ע"ד יסוד א"מא בחזה דז"א כו'. וזהו ענין סתים וגליא שלמעלה מעלה בא"א ע"ד שהוא בז"א כו'. והנה ז"א מלביש לא"א לנה"י שבו כנוכר לעיל ובחי' כתר דז"א מלביש לחלק הת"ת דא"א שתחת הפרסא כמ"ש במ"ה מסכתא הלידה דהיינו למטה מהחזה דא"א. נמצא בחינת הסתים דא"א מה שלמעלה מהפרסא ששם מסתיים יסוד דעתיק אשר הוא המשכת אור א"ס בחי' תחתונה שבמאציל כו' אינו נמשך ומתלבש כלל בז"א וכ"ש בנוק'. אכן לעיל אשר יתעלה בחי' עלמא דאתגליא להיות במדרגת עלמא דאתכטיא ממש כך עד"ז גם למעלה בא"א יתפרש כן וממילא שגם בזו"נ שמלבישי' לא"א יהיה גילוי זה שמבחי' יסוד דעתיק ממש שלמעלה מהפרסא שבא"א כו'. וזהו ג"כ נכלל בפ"י והיה מספר בניי כו' אשר לא ימד ולא יספר. כי לפני אחד מה אתה

סופר. (ועיין בפ"י הרמ"ז בזהר בראשית דף ח' בדיה אודמנת למהו):

ומכ"ז יובן ג"כ מ"ש בדיה ששים המה מלכות בענין ביאור המאמר מפלגך לעילאי כו' מפלגך לתתאי. דמפלגך לתתאי היינו מ"ש ומשם יפרד. ונקרא מפלגך לתתאי כי מקור התהוות ב"ע הוא מבחי' מל' דאצילות שמקבלת מלמטה מהחזה דז"א וכמ"ש בזהר בראשית (דל"ב ע"ב) ע"פ יהי רקיע בתוך המים אית קרומא במציעות מעוי דבר נש כו' והבדילה הפרוכת כו' והקרומ היינו הפרסא שמתחלת מהחזה מצד פנים כמ"ש במק"מ שם בשם האוצ"ח. (ועיין

ע' בהוספות.

כך כביכול הארת עצמות א"ס ב"ה מתגלה ע"י בחי' אותיות שהם הם מקורי ושרשי המשכת החיות מאור א"ס ב"ה להתלבש ולהשפיע החיות בעולמות עליונים ותחתונים ובחי' אותיות שבעולם העליון שהוא מדרגה תחתונה שבו נעשה בחי' ראש ושכל לעולם שלמטה ממנו וכמ"ש בדי"ה ועתה יגדל נא גבי כאשר דברת לאמר, ולכן נקרא בחי' מקור ושוורש המשכת החיות בשם חצרות שדרך שם עובר החיות והשפעה שמשפיע לנבראים. ויש בהם ב' בחי' המשכות. אחד הוא לחיצונית העולמות ונק' חצר החיצונה והב' הוא לפנימית העולמות שהם בחי' אותיות התורה והתפלה ונשמות הצדיקים ונק' חצר הפנימית נוכח בית המלך:

ב וזוהו כלתה גפשי לחצרות ה'. נפשי הוא מקור נש"י שהיא מלכות דאצילות המתלבשת בבי"ע וחפצה ותשוקתה להיות במקורה ושרשה באצילות אשר שם הוא החצרות ה' המשכת החיות מאור א"ס ב"ה הממשיך ומשפיע לה חיות וברידתה למטה בבי"ע כלתה נפשה תיכף לדבקה במקורה ושרשה וחיותה. וכמו שהאדם תאב לחיי נפשו כמ"ש נפשי אויחך כו' וכמ"ש במ"א (וע' בזהר ויחי דרמ"ח ע"ב). וכן למטה הנה זהו בעבודת האדם לדבקה בו ית' בדבורי ומחשבות אותיות התורה והתפלה שהם הם חצרות ה' והמשכת אלקות מאור א"ס ב"ה. והנה יש שני בחי'. בחי' חצר. ובחי' בית. ושתיהן הן בחי' אבנים רק בית הוא מקורה והחצר אין לה גג. וככה ממש יש ב' בחי' בעבודת ה'. הנה יש מי שהוא עוסק בתורה ותפלה ומכוין את לבו לאותיות שבהם לבדם כי גם זו דרך ישרה כמ"ש במ"א. הנה אין מלוכב בהם רק כח המחשבה לבד בלא כח השכליות וכיון ששכלו פנוי הרי יכול ליפול בשכלו מחשבות חוץ כמשל החצר שאין לה גג שהמטר יורד לתוכו. לפיכך מי שהוא בעל שכל ואין מחשבתו יכולה להלביש את שכלו. הנה זאת עצתו להעמיק דעתו ושכלו לפירוש המלות שנתפלה עד מקום שידו מגעת ובעיון שכלו בעסק התורה בפרד"ס וזה נק' פנימית התורה ובחי' זו נק' בית שהוא פנימי וגם הוא מקורה שכל עצמיותו מראשו ועד רגלו מלוכב ומעוטף בו (וע' בזהר ח"ג ע"ה א' גבי המקרה במים כו' ובהרמ"ז ס). וז"ש בזהר דאורייתא היכלא עילאה דקוב"ה דתמן יתיב מלכא והיינו פנימיות התורה שהיא פ"י וטעמי התורה שמלוכב בהן חכמה עילאה רק כשמבין בפשטי התורה וגם פירוש המלות שכתפלה לפי פשוטו נק' בתים והיכולת דעשייה וכל זה הוא בחי' כלה נאה וחסודה דהיינו מי שכל ימיו בתורת ה' חפצו ולא סר ממנה ימיו ושמאל ונפשו האלקית היא העיקרית בו:

ג אך מי שהעביר את הדרך שהוא בחי' חגירת או סומא וכמ"ש עינים להם ולא יראו ונפשו הבהמית היא שמושלת בו וע"כ אין לו כלות הנפש לחיי נפשו האלקית מאחר שהיא במאסר הגוף ונפש החיונית הבהמית. הנה זאת עצתו להיות אעפ"כ בבחי' כלה וע"ז אמרו כלה כמות שהיא. כי להיותו חגירת או סומא מצד נפשו הבהמית אין זה מונע מלהיות בחי' כלה מצד נפשו האלקית ע"י בחי' לבי ובשרי ירננו אל אל חי. כי הנה הלב והבשר לפי שהם כלים גשמיים אינם יכולים להיות תשוקתם וחפצם למקור חיותם לאור א"ס ב"ה המשפיע חיותם כי גברו הצמצוים והמסכים ורבו למאד בהסתר ובהעלם אחר העלם ע"כ אינם נכספים וכלות לחצרות ה' שהוא מקור וחיי הנפש כ"א כאשר ירננו אל אל חי והוא כאשר יתבונן באמונה האמיתית בה' שהוא למעלה מעלה מבחי' סוכ"ע שאינו בגדר ובחי' עלמין כלל רק לפי שכלנו הדל שאין אנו משיגים אותו אומרים עליו שהוא ממכ"ע וסוכ"ע. אבל באמת הוא רם ונשא וגבוה מאד אפי' מבחי' סוכ"ע שהוא שייך בענין השפעה לנבראים והמשכת החיות לאמר שבחי' ההשפעה אינה מתלבשת ונתפסת בתוך עלמין רק שהוא למעלה מהם וסובב עליהן. והנה ענין השפעה אינו שייך כ"א בבחי' אותיות הנ"ל וכשצריך להשפיע השכלה לזולתו כו'. אבל מצד עצמותו

שוריה כמ"ש — ונמש"ש בנ"א: בחת"י: וכמ"ש הלקיא.

ומהותו קודם שנא לבחי' השפעה לא שייך בחי' עלמין כלל לא בחי' ממלא ולא בחי' סוכב וכאשר יעמיק שכלו ובינתו בזה יתעורר ויקוד יקד אש בלבו להתלהב ולהתלהט להיות הלב גשמי ממש נמס ותשתפך נפשו בכלות הנפש ממש לדבקה בו ית'. וכאשר יעמיק שכלו ובינתו בענין הנ"ל הנה מחמת שהתבוננות הנ"ל הוא ממקום גבוה מאוד דהיינו בחי' עצמותו ומהותו ית' ולפניו כחשכה כאורה לכן יכולה היא להתבוננות הנמשך מזה לנגוע גם עד לבו ובשרו הגשמיות להיות גם הם תשוקתם וחפצם לכלות אליו ית' לדבקה בו בכלות הנפש ממש וזהו לבי ובשרי ירננו אל אל חי בעצמו ובכבודו קודם שבא לידי בחי' המחיה ומשפיע לזולתו כנודע שכל מה שהוא בחי' עליונה יותר יכולה היא לירד ולהתפשט למטה יותר וע"ז באה ונגעה עד הלב כו'. (ועמ"ש בפ' משפטים ע"פ לא תהיה משכלה ועקרה בענין שכשנסכ"י היא בבחי' עקרה שאינה מולדת אהבה ויראה העצה הוא ותתפלל חנה על הוי' למעלה מבחי' שם הוי' כו' ע"ש, ועמ"ש בפ' יתרו כביאור ע"פ משה ידבר בשם האדרא רבא ששלש עולמות ב"ע שרשם מהתיקון הראשון ד"ג ת"ד דא"א מי אל כמוך כו' ע"ש, ואפשר שזהו לבי ובשרי ירננו אל אל כו' וע"ש בדי"ה מראיהם ומעשיהם). וזהו וארשתוך לי לעולם כי בזמן שאין בהמ"ק קיים נק' כנס"י סוכת דוד הנופלת מחמת שיש לה עליות וירידות ותמיד היא בבחי' נופלת שעולה ויורדת וגם למטה בכללות ישראל בעבודתם עולים ויורדים, אבל לע"ל כתיב אקים את סוכת דוד הנופלת שתהא קמה וגם נצבה לעולם בלי הפסק שלא תהי' בבחי' נפילה ח"ו. וזהו שאנו אומרים ומבקשים קדשנו במצותיך. ופעם אנו אומרים אשר קדשנו במצותיו שכבר קדשנו והיינו לפי שעכשיו בקדושתו אלו יש בחי' ירידה עדיין לכן אנו אומרים ומבקשים קדשנו במצותיך קדשנו לעולם שיהי' בלי הפסק ח"ו (וע' בזהר ויקרא ד"ו ע"ב וברע"מ פ' תצא דרע"י ע"א):

ד והנה ענין הקדושתו ומאמר ענין א' הוא. וביאור הענין ע"ד מ"ש את ה' האמרת היום. ופי' האמרת לשון מפעיל שהפעלת האמירה בו ית' ע"י עסק התורה כמ"ש במ"א. והנה באמירה זו שהוא בחי' אותיות התורה מתגלה בו הארת עצמות א"ס ב"ה עם היות שאינה מבחינתו ולא כערכו כלל, כמשל דבור גשמי שבאדם שבו משכיל לזולתו מבחי' חכמה שבו, ובחי' הנ"ל הוא בחי' מקיף אך אינו מתלבש בו לגמרי כי בעודו בכח חכמתו אזי אין בו בחי' אותיות המגבילים לדבר על ענין זה באותיות אלו וכשיצאיים מכח אל הפועל מהעלם אל הגילוי בפה הנה הבל הדבור מפריד הקול ומחלק האותיות ולכן הבל הדבור הוא בחי' מקיף לנשמה כי דרך הבל הדבור יוצא ומתגלה הארה עצמיות וההבל נעשה לבוש אליו ומקור ההבל נשאר בבחי' מקיף עליו מלמעלה ושורש ההבל זה הוא מרוח פיו ית' שורש כל המקיפין שממנו נמשך הארה להיות עובר בתוך הבל הקול שלו (ע' בסשי"ב ספ"ה בשם הפרע"ח ועמ"ש בס' מבוא שערים ש"ג ח"ב פ"ג ע"פ האדרא נשא דקל"ד מהאי פומא עילאה נשא רוחא כו' ע"ש. ועמ"ש מזה ע"פ ביום השמיני עצרת כפי' ואשים דברי כפיך וע' רבות כי תשא פמ"א ע"פ מפיו דעת ותבונה. ומענין האמרת היום רבות שם ר"פ מ"ה. נשא פי"ד בפסוק ביום השביעי במדרש איכה בפסוק על אלה אבי. גיטין דנ"ז ע"ב חגיגה ד"ג ע"א ברכות דף טו):

וזהו ענין הקדושתו שנותן לה טבעת בחי' אור מקיף. וכך את ה' האמרת היום וממשיך עליו או"מ ממקור ושורש כל המקיפין הרי הוא מקודש לשמים. פי' שהוא מוכן ומקושר לדבקה בו ית' כמו אדם המקדש אשה שבקדושתו אלו נאסרה על כל העולם ומיוחדת רק לבעלה. כך ע"י התורה בחי' את ה' האמרת הנ"ל הוא מקושר ודבוק בהבל הדבור להיות מוכן לשבתו. מה שאין כן אם אינו לומד להמשיך בחי' כח הדבור אליו הרי הוא כאלו חבירו מדבר לפניו והוא אינו שומע שלא ידבק בשכלו ומחשבתו של חבירו בלי שמיעת הקול. וזהו וארשתוך לי כו' אך עוד הוא צריך לפדות נפשו האלקית מתוך מאסר הגוף ונפשו הבהמית שלא תהי' נקראת

שוריה מולדת — ותתפלל חנה על: נתקן ע"פ לוח התיקון.

החיצונה. אבל ק"ש שבה נאמר קבלת עול מלכות שמים ועול מצות זהו בחי' חצר הפנימית הפונה קדים שהתורה נק' משל הקדמוני קדמוני של עולם כו' ועמ"ש מענין זה ג"כ בדיה ויקהל משה. ובוהר פ' נח (דעה ב') לפי' המק"מ שם משמע דחצר הפנימית הוא עולם הבריאה וחצר החיצונה הוא עולם היצירה. וכן בוהר פ' חיי שרה (דקט"ז ע"ב) ע"פ ישכון חצריך משמע דחצר נק' עולם היצירה כמ"ש במק"מ וזהו ענין פסוד"ו שהוא תפלת היצירה. ולפי"ו ק"ש שנקרא חצר הפנימית היינו עולם הבריאה. ובית זהו תפלת שמו"ע שהוא בחי' אצילות והיינו כי אצ"י הוא בחי' חכמה דכללות העולמות וזהו בחכמה יבנה בית כו'. ואף גם לפי' זה אינו סותר למשנית לעיל דחצרות ה' הן בעולם האצילות כי באצילות עצמו יש ג"כ אבי"ע אשר הכתר או החכמה נק' אצילות שבאצילות ובינה וז"א ונוק' נק' ביי"ע שבאצילות ועמ"ש מזה בדיה להבין מ"ש בהגדה מצה זו כו' ולכן שייך חצרות ביי"ע ממש וגם באצילות כו', ובר"ח שער הקדושה פ"ב פ"י בכוננת הזוהר ס"פ נח הגיל ששער החצר הפנימית הוא אור האצילות שביום השבת הוא נפתח כו' ועיין בפע"ח שער השבת פכ"ד שבשבת מאיר א"פ עצמו של אצילות בבריאה, ועיין מזה בהרמ"ז ר"פ וארא (ברך כ"ג ע"ב) שבבריאה יש ב' בחינות א' הוא האור שבעצם יקרא בשם בריאה והב' הוא אור אימא דאצילות המאיר בה והיינו פנימיות ותוכיות הבריאה שמאיר ביום השבת עכ"ל:

ב והנה לקרב אל השכל ענין חצר החיצונה וחצר הפנימית ובית המלך והוא ע"ד הנז' לעיל כי האותיות נקראו אבנים וצירופיהם נק' חצרות ובתים. וידוע שיש אותיות הדבור ואותיות המחשבה, שאותיות הדבור יוצאים מהעלם אל הגילוי לחוץ לזולתו ונעשה בחי' בפ"ע וזהו ענין חצר החיצונה משא"כ אותיות המחשבה שהן בבחי' העלם והמחשבה היא מתאחדת עם הנפש המשכלת תמיד בלי פירוד ע"כ היא הנק' חצר הפנימית. ועמ"ש בדיה מי מנה עפר יעקב בענין מחשבה ודבור שהם בחי' בריאה ויצירה כו' ע"ש. אך בחי' בית המלך שהוא ג"כ מאבנים ואותיות אלא שהמלך דר בו בקביעות משא"כ בחצר. הענין כמו עד"מ למטה האותיות הם מעלימים על השכל ואין עצמיות השכל מתגלה מתוך האותיות. ולפעמים שאין החכמה מתגלה כלל מתוך האותיות כמו מי שלומד בספר ומבין האותיות ואינו מבין הפשט ובאמת אפילו אותיות המחשבה אין עצמיות החכמה מתגלה בהן כלל. ולכן בריאה שהיא מחשבה היא בחינת בריאה יש מאין וכמ"ש בדיה את שבתותי תשמרו בפ"י בורא קדושים ישתבח שמך כו'. ולכן נק' בחי' האותיות למעלה בחינת חצר שאין המלך דר בו משא"כ בחי' בית המלך שהמלך דר בו בקביעות זהו בחי' האותיות שנמשך בהן גילוי עצמיות החכמה עילאה שלא יהיו האותיות מעלימים ומסתירים (ועמ"ש בענין ק"ס בדיה הנה ים סוף גבי והניף ידו על הנהר כו' ועמ"ש ע"פ אם בחקותי תלכו בענין אותיות החקיקה ואותיות הכתיבה כו' ע"ש), וכמ"כ עד"ו בעבודת ה' יש בחי' ישכון חצריך ובחי' נשבעה בטוב ביתך דהיינו מי שהוא עוסק בתורה ותפלה ומכין את לבו לאותיות שבהם לבדם זהו בחי' ישכון חצריך אף שהוא בחי' חצר הפנימית. אבל מי שמעמיק דעתו ושכלו להבין פירוש המלות שבתפלה עד מקום שידו מגעת וכן בעיני שכלו בעסק התורה זהו בחי' נשבעה בטוב ביתך דאורייתא היכלא עילאה דקוב"ה. וזהו ענין כלתה נפשי לחצרות ה' שנק' כלה וארוסה לבד לפי שמקבלת רק מבחי' חצרות שהם האותיות לבד. וזהו ענין קדושין (וכנו לעיל בפנים) שקדושין ומאמר ענין אחד הוא. ומאמר היינו אותיות התורה כו' שהם בחי' מקיפים כמו טבעת קידושין כו' אבל בחי' עיון התורה שנקלט בנפשו השגת התורה שהיא טפת חכמה עילאה וכן בתפלה להיות נקלט רוממות ה' אל תוך

(ע"י בהוספות.)

חגרת או סומא והפדיון הוא בצדקה, וזהו וארשתוך לי בצדק כי גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה כו' וכרבי אליעזר דיהיב פרוטה לעני והדר מצלי. וכמ"ש באגה"ק ד"ה אין ישראל נגאלין אלא בצדקה שנאמר ושביה בצדקה. שעייז פודה נפשו כו' ועתה נפדה כו' ע"ש באריכות (ועמ"ש בפ' כי תשא סד"ה שמאלו תחת לראשי). ובמשפט דהנה כתיב רשע מכתיר את הצדיק ועל זה נאמר ובערת הרע מקרבך לכן צ"ל משפט ע"ז ובחסד וברחמים דהיינו לעורר ר"ר על נפשו וכדכתיב ליעקב אשר פדה את אברהם כמ"ש במ"א (ועמ"ש בפ' בשלה ע"פ אשרה. בפ"י משפט וצדקה ביעקב אתה עשית ועיין ברבות פ' עקב מענין וארשתוך לי בצדק ובמשפט). וארשתוך לי באמונה דהיינו מי שאינו יכול ללמוד וגם איש עני הוא ואין יכול ליתן צדקה אעפ"כ אין מונע לו להיות בחי' כלה וארוסה ע"י האמונה כנ"ל בהתבוננות מעומק דליבא איך דכולא קמיה כלא חשיבי ושהוא למעלה מעלה מבחי' סוכ"ע (ועמ"ש ע"פ כי אברהם לא ידענו כו' כי אתה ה' אבינו כו'. וממש"ש יובן יותר ענין וארשתוך לי באמונה). וכ"ז הוא בבחי' כלה וארוסה אבל אח"כ צריך להיות בחי' נשואין (וכמ"ש ברבות בא ס"פ ית) וזהו וידעת את ה' מלשון והאדם ידע את חוה שהוא בחי' התקשרות האמיתי. כמ"ש ומלאה הארץ דעה את ה' פ"י שתמלא כולו לה' שלא יהיה שום מחשבה דבור ומעשה כי אם לה' לבדו וכל מחשבות אדם יהיו ממולאים רק מן דעת ה' וזהו ותן חלקנו בתורתך שיהיה חלקנו מיוחד בתכלית היחוד בתורתך ויהיו לאחדים ממש וד"ל:

ביאור מעט ע"פ וארשתוך לי

בפרדס בעה"כ ערך חצרות הביא מ"ש בוהר ס"פ ויחי (דרימ"ח ע"ב) ע"פ כלתה נפשי לחצרות ה', ובתי בראי אינון אקרונ חצרות ה' ועפ"ז פ"י שהם הו"ת דאצ"י כי כמו שהחצר בית שער לבית כן הו"ת הם בית שער לג' ספירות העליונות. ועמ"ש ע"פ ויושט המלך לאסתר. נת' החילוק בין חצר לבית שאין המלך דר בקביעות בחצר כמו בבית. וזה י"ל ג"כ בענין ז"ת לגבי ג"ר והוא כמ"ש בע"ח הובא בטשיב פליה שאור איס ב"ה אינו מתייחד אפילו בעולם האצילות אלא ע"י התלבשותו תחלה בספירת חכמה כו' נמצא עיקר השראת והתגלות אור איס הוא בחכמה עילאה ונק' איהו וחיהי חד וע"י החכמה נמשך ומתלבש במדות ונק' איהו וגרמוהי. וזהו דאורייתא דמחכמה נפתח נק' היכלא עילאה דקב"ה שהמלך דר בו בקביעות ואו"א הם תרין ריעין דלא מתפרשין. אבל הו"ת נק' חצרות. ופ"י חצר החיצונה וחצר הפנימית י"ל לפי"ו שהן חיצונית הכלים דז"א ופנימית הכלים וכעין מ"ש בלקוטי הש"ס להאריז"ל ד"ח ע"א דע כי הנצח וההוד נקראים בתי בראי אבל פנימיותם עצמם נק' גווא, ובוהר פ' לך לך דצ"ד ע"ב ע"פ ישכון חצריך נתבאר דחצריך הם ציון וירושלים שהם יסוד ומל' (כמ"ש במק"מ שם עיין בוהר פ' ויחי דרי"ט ע"א). וי"ל דב' בחי' אלו הן חצר החיצונה וחצר הפנימית והוא כמבואר במ"א ע"פ כרוב אחד מקצה מזה הוא ז"א דאצילות שהוא ירידת אור איס מלמעלה למטה והמל' הוא מקור ביי"ע ושרשם שבאצילות כו' לכן המל' נק' חצר החיצונה שהוא מקור הנבראים. אבל יסוד ז"א הוא בחי' חצר הפנימית הפונה קדים כו' (הכ"ג פ"י במאורי אור את ה' ס"י ג'). וזהו כלתה נפשי לחצרות ה' ועמ"ש במ"א ע"פ כי תשמע בקול כו' לעשות הישר כו' דחצר החיצונה הוא פסוד"ו וחצר הפנימית היא ק"ש כי בפסוד"ו נזכר גדולתו ית' ממה שהוא מחיה עולמות ומלאכים כמ"ש הללו את ה' מן השמים כו' כל מלאכיו כו' הללוהו ברקיע עזו כו' אשר מקור חיותן נק' חצר